

Jaarverslag 2025 - VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering

Inhoud

Introductie	3
Oekraïne	4
Turkije	5
Project 1: Ondersteuning aan Kahramanmaraş, Osmaniye en Seyhan	5
Project 2: Gemeenschapscentrum in Samandağ	5
Marokko	6
Behaalde resultaten in 2025	6
Palestina	8
UCLG Peace Prize	8
Bestuur VNG Fonds	9
Secretariaat	10

Introductie

Het afgelopen jaar was opnieuw een belangrijk jaar voor het VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering. Na de inval van Rusland in Oekraïne in februari 2022, de aardbevingen in Turkije en Syrië in februari 2023 en de aardbeving in Marokko in september 2023, hebben Nederlandse gemeenten uit solidariteit genereus gedoneerd aan het VNG Fonds. In 2025 zijn deze donaties volop ingezet om de getroffen gebieden te ondersteunen met noodhulp en bij de gemeentelijke wederopbouw. Hieronder volgt een korte toelichting op de behaalde resultaten van de wederopbouwprojecten in Oekraïne, Turkije en Marokko, evenals op de voortgang van de UCLG Peace Prize en de ontvangen donaties voor Palestina. Ten slotte bevat dit jaarverslag algemene informatie over het bestuur en het secretariaat van het VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering.

Oekraïne

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne in februari 2022 hebben Nederlandse gemeenten op verschillende manieren steun geboden aan getroffen gebieden, onder andere via het VNG Fonds. Tot en met eind 2025 is er €329.937 aan donaties ontvangen. Deze middelen zijn ingezet voor:

- cofinanciering van wederopbouwprojecten van VNG International
- financiële steun aan de zusterorganisatie Association of Ukrainian Cities (AUC)
- samenwerking met vrijwilligersorganisaties, zoals Brandweer zonder Grenzen

Cofinanciering van wederopbouwprojecten van VNG International

VNG International biedt technische assistentie aan Oekraïense gemeenten via onder meer het SDLG-project (Sustainable Development through Improved Local Governance), dat zich richt op het versterken van lokaal bestuur, risicobeperking en economische ontwikkeling. Het project loopt van oktober 2022 tot eind 2025.

Vanuit het VNG Fonds is in totaal €141.995 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van projecten in 15 gemeenten tijdens fase 1 en fase 2 van het SDLG-project. In de tweede helft van 2025 is het resterende bedrag van €22.320 ingezet voor cofinanciering van dit project.

Turkije

Sinds de aardbeving op 6 februari 2023 hebben 16 Nederlandse gemeenten samen € 631.347 gedoneerd aan het VNG Fonds. Met deze middelen, aangevuld met financiering van GIRO555, ondersteunt VNG International vier Turkse gemeenten via twee projecten:

Project 1: Ondersteuning aan Kahramanmaraş, Osmaniye en Seyhan

- **Mobiele medische bus (MediVan):** In Hatay werd met € 104.000 van het VNG Fonds een volledig uitgeruste mobiele kliniek gerealiseerd, beheerd door *Médecins du Monde - Türkiye* (Artsen van de Wereld - Türkiye). De bus biedt onder meer eerstelijns- en reproductieve gezondheidszorg aan ontheemden.
- **Studiebezoek aan Nederland:** Een delegatie van ambtenaren en bestuurders uit de drie gemeenten nam deel aan een training in rampenbestendige stedelijke planning. Dit werd gefinancierd met € 62.113,27 uit het VNG Fonds en sloot aan op eerdere trainingen in Turkije, gefinancierd door GIRO555.
- **Projectmanagement en reiskosten:** Het VNG Fonds droeg bij aan kosten voor projectmanagement en organisatie van activiteiten.
- Dit project in eind januari 2025 afgerond

Project 2: Gemeenschapscentrum in Samandağ

- In 2025 levert het VNG Fonds een bijdrage van minstens € 100.000 aan de bouw van een gemeenschapscentrum in Hatay (Samandağ), in samenwerking met de gemeente Amsterdam. GIRO555 draagt ten minste € 475.000 bij aan dit project.
- In 2025 in de bouw van het gemeenschapscentrum afgerond. De officiële opening vindt in de zomer van 2026 plaats.

Marokko

In september 2023 werd Marokko getroffen door een zware aardbeving. Nederlandse gemeenten toonden veel betrokkenheid en tot en met 2025 hebben 40 gemeenten een donatie gedaan aan het VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering.

De gemeentelijke bijdragen worden op twee manieren ingezet. Het grootste deel gaat naar het wederopbouwproject AVERDHA, dat wordt uitgevoerd door VNG International in samenwerking met de Marokkaanse Vereniging van Voorzitters van Gemeenteraden (AMPCC). Het wederopbouwproject is gestart op 1 oktober 2023 voor een periode van drie jaar met een budget van €4.234.884¹, dat in het voorjaar is verlengd tot 31 december 2026 met goedkeuring van het bestuur van het VNG Fonds.

Een ander deel, ter waarde van €805.513 (20% van het totale budget), was bestemd voor noodhulp via het Marokkaanse Rode Kruis en is afgerond in 2025.

In het begin van 2025 is het project strategisch geheroriënteerd. De aanvankelijke wens om lokaal gekozen functionarissen en gemeentelijke diensten te ondersteunen bij hun wederopbouwwerkzaamheden is op verzoek van lokale autoriteiten omgezet in directe steun voor de wederopbouw van gemeentelijke voorzieningen in de door de ramp getroffen dorpen (douars). Waar het oorspronkelijke plan bestond uit het herstellen van gemeentehuizen in twee gemeenten en het herbouwen van de markt in Asni (waarvoor ook voorbereidende studies zijn uitgevoerd), heeft de Marokkaanse overheid besloten deze wederopbouwactiviteiten zelf op zich te nemen. De nieuwe werkzaamheden richten zich vooral op het herstel van hydraulische infrastructuur en publieke voorzieningen zoals parken, markten en locaties voor maatschappelijke organisaties.

In totaal bedragen de investeringen in harde infrastructuur in de vier getroffen gemeenten €940.000. Parallel hieraan blijft het project inzetten op sociaaleconomisch herstel via ondersteuning van coöperaties en maatschappelijke organisaties, met speciale aandacht voor vrouwen en jongeren, voor een budget van €330.000.

Behaalde resultaten in 2025

In Ighil, Asni en Aghbar zijn samenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten vastgesteld en zijn de prioriteiten voor de wederopbouw bepaald. Het programmateam heeft een definitieve selectie gemaakt van 28 concrete infrastructuurprojecten in 24 douars in drie gemeenten, in nauwe samenspraak met de provincie en de betreffende gemeentebesturen, op basis van door

¹ De gemeentelijke bijdragen worden op twee manieren ingezet. Het grootste deel gaat naar het wederopbouwproject AVERDHA, dat wordt uitgevoerd door VNG International in samenwerking met de Marokkaanse Vereniging van Voorzitters van Gemeenteraden (AMPCC). Het wederopbouwproject is gestart op 1 oktober 2023 voor een periode van drie jaar met een budget van €4.234.884, dat in het voorjaar is verlengd tot 31 december 2026 met goedkeuring van het bestuur van het VNG Fonds.

Een ander deel, ter waarde van €805.513 (20% van het totale budget), was bestemd voor noodhulp via het Marokkaanse Rode Kruis en is afgerond in 2025.

VNG International uitgevoerde technische haalbaarheidsstudies, kostenramingen en topografische studies. De eerste irrigatiekanalen en reservoirs zijn inmiddels voltooid.

Deze projecten bestaan vooral uit grootschalige hydraulische werken (bassins voor drinkwater en leidingen). In veel gevallen is samenwerking gezocht met lokale dorpsverenigingen, om te borgen dat de infrastructuur ook na afloop van het programma wordt onderhouden.

Daarnaast zijn activiteiten uitgevoerd in de medina van Marrakesh, waaronder:

- **vergroening** van dakterrassen (als onderdeel van klimaatadaptatie en rampenpreventie);
- **capaciteitsversterking** van vrouwelijke raadsleden;
- **onderhoudswerkzaamheden** aan historische stadsmuren.

Ook is een uitwisseling georganiseerd tussen vrouwelijke raadsleden uit Nederlandse en Marokkaanse gemeenten, zowel in Marokko (mei 2025) als in Nederland (november 2025). Tijdens het bezoek aan Nederland bracht de delegatie onder andere bezoeken aan Rotterdam, Amsterdam, Arnhem, Rheden en Leiden. Deze uitwisseling versterkte de decentrale samenwerking en droeg bij aan kennisdeling en solidariteit tussen lokale overheden. Verder zijn trainingen georganiseerd:

- meer dan 100 metselaars zijn opgeleid in ecologische constructiemethoden;
- 18 gemeentelijke technische medewerkers zijn getraind in aardbevingsbestendige ecobouwtechnieken.

Aan het einde van 2025 was 48% van het voor het wederopbouwproject beschikbare budget besteed.

Palestina

Voor Palestina hebben twee gemeenten gezamenlijk €191.960 bijgedragen. Als gevolg van de aanhoudende bezetting door Israël is het in 2025 helaas nog niet mogelijk geweest om te starten met noodhulp- en/of wederopbouwactiviteiten.

UCLG Peace Prize

Dankzij steun van het VNG Fonds heeft de UCLG Peace Prize in 2025 belangrijke stappen gezet in het versterken van de rol van lokale overheden in vredesopbouw. De vierde editie van de UCLG Peace Prize werd op 2 mei 2025 gelanceerd tijdens het Wereldforum van Vredessteden en -gebieden in Montevideo, Uruguay.

Het afgelopen jaar stond in het teken van de lancering van de prijs en het werven van nieuwe inzendingen. Het secretariaat van de UCLG Peace Prize ontving 82 inspirerende aanmeldingen van lokale overheden uit de hele wereld. De deadline voor inzendingen was 31 december 2025.

Geselecteerde finalisten krijgen de kans hun initiatief te presenteren tijdens de UCLG Wereldtop van lokale en regionale leiders in 2026 in Tanger, Marokko. Naast internationale zichtbaarheid en erkenning ontvangen de finalisten een prijs; de winnende lokale overheid ontvangt €20.000.

De bijdrage van het VNG Fonds ondersteunde tevens de inzet van burgemeester Jan van Zanen als ambassadeur van de internationale vredesagenda binnen UCLG tijdens het Wereldforum van Vredessteden en -gebieden in Montevideo, Uruguay. In deze rol presenteerde hij de officiële lancering van de volgende editie van de UCLG Peace Prize.

De ondersteuning door het VNG Fonds heeft daarmee direct bijgedragen aan de internationale zichtbaarheid van lokaal vredeswerk, de versterking van samenwerking tussen gemeenten wereldwijd en het delen van goede praktijken binnen het UCLG-netwerk.

Bestuur VNG Fonds

Met ingang van 9 mei 2025 vormen de volgende personen het bestuur van de stichting VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering:

- Wobine Buijs-Glaudemans – voorzitter
- Hans Boerkamp – penningmeester
- Marloes Borsboom-Turabaz – bestuurslid
- Jan Waltmans – bestuurslid
- Pieter Jeroense – bestuurslid

Het bestuur is onbezoldigd en verantwoordelijk voor de strategische koers, de bestemming van fondsmiddelen en het toezicht op de uitvoering van de activiteiten van het fonds.

Secretariaat

Het VNG Fonds voor Noodhulp, Wederopbouw en Vredesbevordering is een stichting die in 2017 is opgericht door de VNG. Het secretariaat van het VNG Fonds is belegd bij VNG International, de internationale samenwerkingsorganisatie van de VNG. Het secretariaat ondersteunt het bestuur van het fonds bij de voorbereiding van besluiten, de financiële administratie, communicatie en rapportage.

VNG International is een dochterorganisatie van de VNG en fungeert als uitvoerings- en secretariaatsorganisatie voor het fonds. Daarnaast kan VNG International projecten ontwikkelen en uitvoeren die geheel of gedeeltelijk door het fonds worden gefinancierd.

VNG International
Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
070 373 84 01

vng-international@vng.nl